

ARAF TA UYANIŞ

Öyküler

GÜLNUR KAYA AKINCI

Öykü

BENGÜ

Gülnur Kaya Akıncı
Araf'ta Uyanış

«Elips Kitap»

Akıncı G.

Araf'ta Uyanış / G. Akıncı — «Elips Kitap»,

© Akıncı G.
© Elips Kitap

Содержание

TEBRİK VE BEKLENTİ	6
HAYATA TUTUNMAK	8
DEPREMDE YİTİRDİĞİM YUVAM	11
EŞİMİN YÜZÜ	14
AİLE BAĞLARI	16
SEVGİ	18
Конец ознакомительного фрагмента.	19

Gülnur Kaya Akıncı

Arafta UyanışÖyküler

*31 Mart 2019'da kaybettiğim, Almanya macerasına atılacak cesur yüreği
ile önümüzü açan babacığuma ithafen.*

TEBRİK VE BEKLENTİ

En büyük merakım Avrupa'daki Türk insanıydı. Çünkü yakınlarımdan da gidenler vardı.

1960'lı yıllardan itibaren Almanya, Fransa, Hollanda, İsviçre, Avusturya... hangi ülke istemişse oraya işçi göndermiştik. Çoğu vasıfsız işçiydi. Çoluğu çocuğu memlekette bırakıp yalnız başlarına gitmişlerdi. Çalışacaklar, kazanacaklar, biriktirecekler, döneceklerdi. Biraz memleketin ve memlekette bıraktıklarının özlemiyle yaşayacaklardı, o kadar. Kazanıp biriktirmenin elbette bu kadarcık bir bedeli olacaktı. Bu bedeli öderken para kazanacaklar, en kısa zamanda döneceklerdi. Ele güne muhtaç olmadan, rahat, huzurlu yaşayacaklardı.

İlginçtir, pek azı dışında kimse dönmedi.

İşini, sağlığını kaybedenler, yuvasını dağıtanlar oldu, dönmediler.

Benim merakım giderek daha da artıyordu. Köyümüzden Almanya'ya, komşu köylerden İsviçre'ye, Hollanda'ya dillerini bilmeden, kültürlerini tanımadan gidenler oralarda nasıl yaşıyorlardı? Yaşadıkları ülkelerin insanlarıyla nasıl anlaşılıyorlardı? Ne yiyorlar ne içiyorlardı? Anne, baba, eş, çocuk, vatan hasretine nasıl katlanıyorlardı? Ezan sesi duymadan, çan sesi dinleyerek yaşamaya alışmışlar mıydı? İçlerinde din ve milliyet değiştirenler olmuş muydu?

İzne geldiklerinde tanıdıklarımla sohbeti koyulaştırıp merak ettiklerimi soruyordum. Yazmaya hevesli bir genç olarak anlamak ve yazmak için soruyordum. Ne var ki amcam dahil kimseden beni tatmin edecek cevaplar alamıyordum. Hemen herkes sözü yuvarlayarak, dolandırarak, kenarından köşesinden eksilterek konuşuyordu. Sanki söylenmesi gerekenlerin bir kısmını söylemiyorlardı. Ya da bana öyle geliyordu.

Kısmette varmış, kendimi geçici görevle Batı Almanya'da buldum. (O zamanlar Doğu Almanya da vardı ve ayrı bir devletti. İki Almanya arasında yüksek duvar vardı.) Tanımadan, bilmeden yazmak olmazdı. Beş buçuk yılın neredeyse bir yılını tarafsız, önyargısız tanımaya, bilmeye, öğrenmeye ayırdım. İyi, kötü, güzel, çirkin adına pek çok şey gördüm, dinledim, öğrendim. Kafamdaki soruların çoğu cevaplanınca Avrupa'daki insanımızın hikâyesini yazmaya başladım. Herkesin Avrupa'da yakınları vardı, yazdıklarım ilgiyle karşılandı. Hatta ödüllendirildi.

Avrupa'daki insanımız için hikâyelerimin satır aralarında biraz tereddütle söylediklerimi bugün yüksek sesle haykırıyorum. Dil gidince her şey gidiyor. Buna bütün kalbimle inanıyorum. Çünkü gördüm. Otuz yıl sonra gittim, öğrencilerimi, öğrencim olmayanları, onların çocuklarını gördüm. Nasıl yaşadıklarını, nasıl konuştuklarını, nasıl düşündüklerini gördüm. Dilini kaybedenlerin tarihini, kültürünü, kimliğini de kaybettiklerini gördüm. Dilini kaybedenlerin başkalaştıklarını, kültürler arasında dağıldıklarını, "Ben kimim?" sorusuna cevap veremediklerini gördüm.

Avrupa Türklüğünün dilini unutmaması, unutanlar varsa -ki var- tekrar hatırlaması, öğrenmesi gerekiyordu. Bunun için de Avrupa'da yaşayan, kimliğini kaybetmemiş, Türkçe düşünüp Türkçe yazan yazarlara ihtiyaç vardı. Avrasya Yazarlar Birliği olarak "Avrasya Akademi Online Kuray Hikâye Atölyesi"ni bu amaçla başlattık. İki yıl Osman Çeviksoy'la atölye çalışmalarına devam eden, Yakup Ömeroğlu ile kültürel sohbetlere katılan arkadaşlarımız hikâyeleriyle "Kardeş Kalemler" dergimizde ve dönem sonlarında yayımladığımız "Kardeş Sesler" ortak kitaplarımızda yer aldılar. "Mürekkebi Kurumadan" okumalarımıza katıldılar. Şimdi de bu arkadaşlarımızdan Binnur Tüzün, Erkut Dinç, Gülnur Kaya Akıncı, İdris Asilkan Sünbül ilk müstakil hikâye kitaplarını yayına hazırlayarak edebiyat dünyasına ilk büyük adımlarını atmış oldular.

Arkadaşlarımızı tebrik ediyor, bundan sonra da sürekli gayret ve ciddiyetle yazmaya devam edeceklerine inanıyoruz. Zaman içinde kitaplarının kalite ve sayılarını artırırken Avrupa'da yeni yazarların yeni şairlerin yetişmesine, Türkçe'nin yeniden boy verip güçlenmesine vesile olmalarını bekliyoruz. Yolları açık, kalemleri işlek ve güçlü olsun.

Osman Çeviksoy
AYB Edebiyat Akademisi Başkanı
Hikâye Atölyesi Hocası

HAYATA TUTUNMAK

“Beni yaz!” diye sizi sürekli rahatsız eden bir konudan kurtulmak üzere masaya otursanız, başlasanız yazmaya, beğenmeyip yırtsanız, yeniden başlayıp yeniden yırtsanız, bu böyle ilk akşamdan gece yarısına kadar devam etse, yorulsanız, sıkılsanız, terleseniz ve sonunda istediğiniz gibi yazamayacağınızı anlarsanız, içinizdeki “Beni yaz!” diyen ses de susmuş olsa, ne yapardınız? diye soran biri olsa, “Denemekten asla vazgeçmezdim, çünkü böyle bir lüksüm yok.” derdim.

Yazmak benim dünyaya meydan okuma şeklim: En etkili silahım, dilim ve kalemim.

Kâh konuşarak kâh yazarak kâh okuyarak bugünlere geldim ben.

İçimdeki ses, sesler... belki bir zaman için küserler ama asla susmazlar.

Onları susturmanın en güzel yolu, duygularımı kâğıda dökmekten geçti her zaman.

Kendimi yalnız ve korumasız hissettiren yüklerden kurtulmak için yazdım. En mutsuz anlarımda kâğıda döktüklerim, evrene gönderdiğim mesajlarım, toprağa ektiğim tohumlarım, tesellim oldular.

Çocukluğumdan beri en yakın dostum olan kitaplar, bana hayal dünyamın kapılarını açan, kuvvet ve özgüven veren, sihirli anahtarlarımdı.

Dokuz yaşında tanıştığım, lisanını, âdetlerini ve işleyiş şeklini bilmediğim, bu yabancı ülkede yeni bir hayata başka türlü nasıl tutunabilirdim?

Aileme, özellikle anneme duyduğum hasret beni Almanya'ya getirdi.

Türkiye’de çok başarılı bir ilkokul öğrencisi iken, kendimi bir anda, farklı ülkelerden gelen öğrencilere, Almanca dil dersi verilen “yabancılar sınıfında” buldum.

Her şey o kadar yeni ve ürkütücü idi ki...

Ablam Türkiye’de kalmak istediği için, evin büyük ablası olmuştum. Komşularımız arasında sadece bir tek Türk ailesi vardı. Diğerleri Alman veya Avrupa ülkelerinden gelen yabancı ailelerdi. Kardeşlerimin en büyüğü beş yaşında, en küçüğü üç aylık olduğu için arkadaşlık yapabileceğim bir yaşıtım da yoktu. Türkiye’de eğitimimize çok önem veren, öğretmenlerimiz ile her daim irtibatta olan annem, dilini bilmediği bu ülkede bana yardımcı olamadığından bu yolda da yalnızdım.

Babam, kaldığımız kasabayı “Türk okulu” var diye, özellikle seçmişti.

Türk okulunda haftanın iki günü, öğleden sonra iki saat, Türkiye’den gelen öğretmenimizin verdiği “Türkçe kültür dersleri” vardı. Bu derslere Ereğli’de kullandığım siyah ilkokul önlüğümü giyerek katılıyordum. Davranışımı yadırgayan sınıf arkadaşlarım arkamdan dalga geçip gülerken, geride bıraktığım vatanıma, doğduğum şehre, okuluma, arkadaşlarım ve en çok da aniden kaybettiğim çocukluğuma özlemim o kadar büyüktü ki, siyah önlüğümlle alay edilmesi umurumda değildi.

Dilini anlamadığım Alman okulunda kendimi yetersiz ve aciz hissederken, Türk okulunda adeta kanatlanıyordum. Türkiye’den yeni geldiğim için, derslerdeki bilgilerimin buradaki öğrencilere göre çok ileri olması özgüvenimi artırıyor.

İkinci senemde, çok sevdiğim Türkçe kültür dersi öğretmenimin sağ kolu olmuştum. Alt sınıfların derslerinde artık yardımcı öğretmenlik yapıyordum. Bu sayede Almanca dil derslerime de şevkle devam ettim ve bir yıl gibi kısa bir sürede yabancılar sınıfından, Alman okulu 5. sınıfına geçiş yaptım.

Şu an yazdığım hikâyeye beni eskilere, çok başarılı olduğum Almanca kompozisyon derslerine götürdü.

Matematikte oldukça zayıf olan ben, Almanca diksiyon konusunda yerli arkadaşlarımdan daha yetenekliydim. Bu başarıya o kadar çok ihtiyacım vardı ki. Ana dilime olan sevgim, Alman dili için de gelişmişti.

Öyle de olmak zorunda idi. Zira o dönemde ailece yaşadığımız bir trajedi, dilim olmadan bu yabancı ülkede, kocaman bir hiç olduğumu bana çok acı bir tecrübeyle öğretti.

O gün annem altı yaşındaki Ayşenur'u, sigara kullanan bir konuğumuza kibrit almak üzere, yakındaki markete göndermişti. Bunun için kardeşimin, ana caddeden karşıdan karşıya geçmesi gerekiyordu. Olayın tanığı, acil ilk yardımı yapan Alman Hanım'ın ifadesine göre, ne oldu ise o anda olmuştu. Mevcut keskin viraja rağmen, aşırı hızla seyreden bir araç, Ayşenur'a çarparak onu metrelerce havaya savurmuş; kafatasında on bir santimlik bir yarık açılmasına sebep olmuştu.

Kaza anında başına aldığı ağır darbe ile yaşadığı travma, kardeşimin ruhunda derin yaralar bırakmak dışında, yıllarca ağır migren ataklarının da müsebbibi oldu.

Yaya geçidi ve trafik ışıkları olmayan bu caddede hız yaparak minik bir çocuğa vuran araç sahibi, ceza almadığı gibi, mahkeme de görülmedi. Polis tutanakları olmasına rağmen, resmî kurumlar olayı takip etmek yerine kapatmışlardı.

Belki de doğal işleyen hukuki süreç, biz bir avukata başvurmadığımız için başlamadan bitmişti.

Küçük yaşına rağmen, kardeşime yapılan büyük haksızlığın farkındaydım. Demek ki bir ülkede yabancı olmak, kimsenin umurunda olmamak anlamına geliyordu. Yol gösterenimiz, elimizden tutan kimsemiz olmadığı için, hakkımızı nasıl savunacağımızı bilememiştik. O dönem ailece yaşadığımız büyük çaresizlik ruhumu o kadar derinden etkilemişti ki, sevdiğimlerin bir daha böyle bir haksızlığa maruz kalmaması için, acilen bu ülkenin dilini ve yasalarını çok iyi öğrenmem gerektiğini anladım.

Yaşıtlarıma göre, Almanya'daki yaşam şartlarının bana yüklediği görev ve sorumluluklar çocukluğumu erkenden bitirmişti. Ailemizin tek Almanca konuşan, babamız dışında dış dünya ile bağlantısını sağlayan ferdi olarak, bir yetişkin gibi davranmak zorundaydım.

Alışık olduğu çevreden uzakta yaşadığı olumsuzlukların ağır depresyona soktuğu annemin, tek yardımcı bendim. Kardeşlerimin bakımı, eğitimi, doktor ziyaretleri, ev işleri derken okul hayatım arada kaynıyordu. Derslerimi geceleri, ancak herkes uyuduktan sonra, zor şartlar altında yapabiliyordum.

Annemin ruhsal durumu benimle ilgilenmeye müsait değildi. Buna rağmen Hristiyanlar arasında yetişen bir Müslüman Türk kızı olarak, kimlerle arkadaşlık yaptığımı, hareketlerime ve giyimime dikkat etmem konusunda sürekli beni uyarıyordu.

Okula gitmek ve diğer görevlerim haricinde sokağa çıkmam, yaşşıtlarımla vakit geçirmem kesinlikle yasaktı.

Farklı zorluklarla geçen ilk üç yıldan sonra, okul hayatımda güzellikler olmaya başladı. Yeni edindiğim dile çok iyi vakıf olduğum için, kendimi tatmin eden bir başarı çizgisi yakalamayı başarmıştım.

Hayatımın önemli dönüm noktalarından biri, okullar arası düzenlenen "okuma yarışması" oldu. Kendime ayırabildiğim her boş anımı sesli kitap okuyarak hazırladığım müsabakada önce sınıfımda ve okulumda, daha sonra sırayla kasabamız ve bağlı olduğumuz büyük şehirde birinci oldum.

Gazetelerin eyaletler arası elemelerde ülke birinciliği için yarışmaya hak kazananlar listesinde benim adımın da yazıyor olması o kadar gurur vericiydi ki. Bir de annem babam bu heyecanımı paylaşırdı, ne kadar daha güzel olurdu her şey. Başarımların ne kadar olağanüstü bir durum olduğunu takdir edecek ruh halinde olmamaları beni çok üzüyordu. Gurbetteki yaşam savaşında, okuma yarışmasından çok daha önemli olaylar vardı.

Eyaletler arası müsabakaya babamdan izin alarak, Almanca öğretmenim Bay Stirn'in eşi ile gittim.

O akşam, yerel televizyon ana haberlerinde, Baden-Württemberg eyaletinin düzenlediği yabancı öğrenciler arası Almanca okuma yarışmasında, derece alan üç öğrenciden biri olarak benim adım okundu.

Birinciliği kıl payı kaçırmıştım.

Bayan Stirn öfkeli ve üzgündü. Yarışmanın düzenlendiği Mannheim müze binasından tren istasyonuna yürürken, jürinin hakkımı yediğini söyledi. Üçüncü olan Yugoslav yarışmacı ile aramızda yüz yirmi puan fark varken, birinci olan Yunan yarışmacı benden sadece altı puan fazla almıştı. Bayan

Stirn, birinci olan yarışmacının teyzesinin jüri üyesi olduğunu öğrenmiş, haksızlığa uğramamı bu duruma bağlamıştı.

Dönüş yolu boyunca döktüğüm gözyaşlarımla birlikte, ikinci büyük hayat dersimi almış oldum. Lisanını, âdetlerini, tüm kurallarını öğrensem dahi, Almanya'da zor ve acımasız bir yaşam beni bekliyordu.

Türklerin farklı nedenlerden dolayı çok sevilmediği, istenmediği bu ülke de kendimi normal bir hayata değil; hata yapmama, tökezlememe asla müsaade etmeyen, her an haklarımı savunmak üzere tetikte olmamı gerektiren bir savaşa hazırlamak zorundaydım.

Öyle de yaptım. Yetişkin bir birey olarak, yaşamıma Almanya'da devam etmeye karar verdiğimde, kendime bu durumdan misyon çıkararak sadece ailemin değil; etrafımda ezilen, hakkı yenilen, dışlanan her Türk ailesinin, çocuğunun, gencinin fahri tercümanı, avukatı ve arzuhâlcisi oldum.

Yabancılar dairesinde, okullarda, mahkemelerde, iş yerlerinde lisan bilmediği için yardım isteyen, hakkını koruyamayan her Türk vatandaşının gönüllü destekçisi olarak, dik ve onurlu bir duruşla vatanıma millete hizmet verdim.

İş hayatımda, yakamdan çıkartmadığım Atatürk ve ay yıldızlı iğnem ile her an ülkemi temsil ettiğim için, yaptığım doğrular gibi, yanlışların da temsil ettiğim kimliğime ve aile terbiyeme mâl edileceğinin farkındaydım. Bu yüzden ahlaki değerlerimizi koruyarak yaşamak, her zaman kırmızı çizgim oldu.

Bu yolda kendimi yel değirmenlerine karşı savaşan, Don Kişot gibi yalnız ve çaresiz hissetsem de asla yılmadım. İç sesim “Beni yaz!” dediği her zaman onu dinledim ve yazdım. Uzun yıllar bu metinler edebi romanlar, öyküler değil, benden yardım isteyen çaresiz Türklerin hakkını savunmak için mahkemelere, avukatlara, okullara, gazete sütunlarına, iş yerlerine yazdığım mektuplar, dilekçeler oldu.

Bu sayede, uluslararası sahnede demokrasinin beşiği ve insan hakları savunucusu geçinen Almanya'da, karşılaştığım birçok haksızlığa, dilimle ve kalemimle karşı durarak, hayata tutunmayı başardım ben.

(Avrasya Akademi Çevrim İçi Kuray Hikâye Atölyesi, Ocak 2020)

DEPREMDE YİTİRDİĞİM YUVAM

Karamürsel'in çıkışında, deniz kıyısında, özenle bakılmış rengarenk çiçeklerin süslediği, yemyeşil bahçeleri ile şehrin gürültüsünden uzak, minik bir vaha gibiydi Dalyan Sitesi.

İlk görüşte âşık olduğum bu site, çok havalı lüks evleri olan, yüzme havuzlu bir yer değildi ama muhteşem manzarası ile insanı içine çeken samimi bir sıcaklığı vardı.

Her yaştan çocuğun denize girdiği, balık tutup top koşturduğu, bu minik cennetle tanıştığım da, Türkiye'de ev almak gibi bir niyeti ve maddi imkânları olmayan ben, burada bir ev sahibi olmayı çok istedim.

O sıralar büyük oğlum henüz beş yaşında idi ve ben onun ana vatanını, ait olduğu Türk dünyasını, güney sahillerimizdeki lüks oteller yerine, doğal mahalle ortamında tanınmasını arzu ediyordum.

Almanya'da doğmuş olmasına rağmen, üç yaşına kadar sadece Türkçe öğrettiğim oğlum, daha sonra çocuk yuvasında öğrendiği Almanca ile iki lisanı birbirine karıştırmadan düzgün diksiyonu ile mükemmel konuşuyordu.

Ama bu benim için yeterli değildi. Dilimizin yanı sıra örf ve âdetlerimizi, komşuluğu, yaşlıları ile arkadaşlık kurup saklambaç, basket, tavla oynamayı da öz vatanın da öğrenmeliydi.

Yaz tatillerimizi bu yeryüzü cennetinde geçirmek, hepimize çok şey katacaktı. Ve öyle de oldu.

Dört ana bloktan oluşan sitenin, hemen girişindeki ilk blokta, zemin kattaki dairelerden biri satılıktı.

Oldukça bakımsız ve kötü durumda olan dairenin, geniş kapsamlı bir tadilata ihtiyacı vardı ama bu bizim için önemli bir engel değildi.

Yaz kış demeden, yıllık izinlerimiz ile tüm maddi imkânlarımızı bu ev için kullanarak, bir buçuk senede yeni yuvamızı oturabilir hale getirmeyi başardık.

1993 yılı Temmuz ayında, Dalyan Sitesinde, ilk uzun tatilimizi yaptığımızda, yanımızda henüz kırkı çıkmamış küçük oğlumuz da vardı.

Bu minik adam sayesinde, sitedeki komşularımızla ikinci günden itibaren kaynaştık.

Anlatılması, kelimelere sığmayacak kadar güzel geçen ilk altı haftalık tatilimizin sonunda bize akrabadan daha yakın hissettiren komşularımızla, kocaman bir ailenin parçası olmanın mutluluğunu yaşıyorduk.

Daha sonraki yıllarda yaz aylarını ipe çekiyor, altı ile sekiz hafta arasında kaldığımız sitemizin tadını doyasıya çıkarıyorduk.

Sitemizde anneler, sadece kendi çocuklarının değil, her çocuğun annesiydi. Karnı acıkana yemek, ağlayana mendil verir, düşüp dizini yaralayan çocukların yarasına merhem sürerlerdi.

Ablalar ile ağabeyler ise küçüklere bakıyor, onları kayıkla gezdiriyor, oynatıyor, bisiklete binmeyi, yüzmeyi, bazen de gırgır olsun diye küfretmeyi dahi öğretiyorlardı.

Bu güzel ortamda birlikte yetişen gençlerin arasında, evlilikle sonuçlanan taze aşklar yeşeriyordu.

Çocuklarımızın sünnetinin kına gecesini sitemizin bahçesinde, rengârenk balonlarla süslediğimiz çardağımızın altında, canlı müzik eşliğinde dans ederek, havai fişek ile kutladığımızda takvimler Ağustos 1998'i gösteriyordu.

En mutlu olduğumuz yıldır. İki oğlumuz burada sünnet olmuş, gözyaşlarını buradaki ağabeylerinin, ablalarının sevgileri ile kurutmuşlardı. Hep birlikte harika bir sünnet düğünü yaşamış, doyasıya eğlenmiştik.

Bir sonraki yaz tatilimiz için Temmuz 1999'da geldiğimiz sitemizde, çok sevdiğimiz komşularımızla, yine çok mutlu olduğumuz ilk üç haftamızı birlikte geçirmiştik.

Ağustos ayındaki güneş tutulmasını, sahilde beraber izlemiş, tutulma esnasında gölgelenen güneşin estirdiği soğuk hava hepimizin içini ürpertmişti. Kıyamet senaryoları yazıp, şakalar yapmıştık. Cennette şununla şu olacak, cehennemde şunlar olacak diye...

Ertesi günün gecesi, sitemizin gençleri ellerindeki bir dürbünle, heyecanla camımızı tıklattılar.

Gölcük istikametinde, gökyüzünde parlayan ve sürekli kendi etrafında dönen, rengarenk bir ışık topu görmüşlerdi. Elimizdeki dürbünle hepimizin sırayla, kâh hayranlık kâh hayretle izlediğimiz bu doğa olayı gerçekten çok muhteşemdi.

Bugünkü bilgilere göre o dönemde yaşanan gökyüzündeki renkli ışıklar, çöl sıcakları ve sakin olması gereken denizin dalgalı olması gibi olaylar, birer deprem habercisi sayılsa da o tarihte bundan kimsenin haberi yoktu.

Bu arada eşimin ailesi, Türkiye'ye geldiğimizden beri bizi, Antalya'da beş yıldızlı bir otele, tatil yapmaya davet ediyordu.

Ben komşularıyla sitede o kadar mutluydum ki, eşime: "Sen çocukları al git, ben evimde komşularıyla kalayım, burası benim beş yıldızlı otelim." diyerek, gitmeyi reddediyordum.

Ama eşim çok fazla ısrar edince, bavullar toplandı ve biz depremden iki gün önce evimizin kapısını kilitleyerek tam yola çıkmıştık ki, eşime: "Dur! Geri dön." dedim. Nedense içimde bir ses "Evin sokak kapısının dışındaki metal kapıyı da kilitle!" demişti.

Aynı iç sesimi dinleyerek, bir gün önce de ziynet eşyalarımı, kuyumcu dükkânı olan bir büyüğüme, kasaya koymasına için emanet etmişim.

Bütün bunlar olurken hiçbirimiz, evrenin yaratıcısının her insana özel çizdiği yolun, önemli bir ayrımına doğru ilerlediğimiz farkında değildik.

Otel tatilimizin üçüncü sabahı, televizyondan Kocaeli'de merkez üssü Gölcük olan 7,4 şiddetinde deprem olduğu haberini aldığımızda, hepimiz şoke olduk.

Derhâl yola çıkan eşim, deprem bölgesinde ne ile karşılaşacağını bilmediği için, çocuklarımızla beni yakın arkadaşlarımızın evine bırakarak, tek başına Karamürsel'e geri döndü.

Ben ise yaşamadığım ama ara vermeden günler, geceler boyu uyumadan, televizyondan ve gazetelerden takip ettiğim depremin korkusu, şaşkınlığı ve eşimden aldığım felaket haberleri ile kendimi derin bir bunalıma sokmuştum.

Sanki olduğum yerde de deprem olacaktı korkusu ile çocuklarımı kapıya yakın koltuklarda uyutup sabaha kadar başlarında bekliyordum.

Memleketim ise, kan ağlıyordu.

Anneler evlatlarına; evlatlar annelerine babalarına, komşularına, arkadaş ve akrabalarına ağlıyorlardı.

Daha üç gün önce sağ salim, neşe içinde geride bıraktığım komşularım, cehennemi yaşamışlardı.

Sitemizde, bizimki hariç tüm binalar yıkılmıştı. Evimizin kolonları çatlamış, ara duvarlarla giriş kapımız arasındaki iç duvar yıkılmış, sonradan kilitletiğim dış metal kapı ise yağmacıları engellemişti.

Göçük altında insanlar can çekişirken, birileri kesilen elektriklerin karanlığından faydalanarak, evlere girip yağmalamışlardı.

Anneleri göçük altında kalan çocukların, eşlerine ulaşamayan erkek ve kadınların feryatları günlerce susmamıştı.

Ben otele gitmeseydim, bugün muhtemelen hayatta olamayacaktım. Evimizin yıkılan mutfak duvarı, odamdaki elbise dolabını yatağımın üstüne devirmişti. Çocuklarımızın odasının kapısı sıkışmış, içeri girmek mümkün olmamıştı.

Tanrım bizleri ailece evimizden alıp, 800 kilometre uzakta bir otele yerleştirerek, hayatımızı başışlamıştı.

Ama ben o aralar bunları idrak edecek durumda değildim.

Komşularımın yanında olamamışım, onlara yardım edememişim.

Bu yüzden hem kahroluyordum hem de görmediğim depremi, her gün beynimde biraz daha fazla büyüterek düşlerimde tekrar tekrar yaşıyordum.

Birkaç gün sonra çocuklarımla Karamürsel'e döndüm.

Yol boyu karşılaştığımız manzara korkunçtu.

Yalova- Karamürsel arasındaki yazlık sitelerin nerdeyse tamamı hasarlı veya yıkılmıştı.

Dalyan Sitesinde dört katlı olan orta binamız artık üç katlıydı. Eksik olan kat, içinde yaşayan insanları altına alarak tamamen yok olmuştu.

Diğer bir binamız sanki hiç var olmamıştı. Yerinde sadece kocaman bir moloz yığını vardı.

Yedi komşumuzu kaybetmiştik. Yardım gelemediği için, site sakinleri enkaz altında kalan yaralılar ile hayatını kaybedenlerin naaşlarını kendi elleri ile çıkartmışlardı.

Değirmendere'de deprem anında işlettiği lokantayı kapatan kuzenim, ortadan bölünen denizin içinden kocaman bir ateş topunun çıktığını gördüğünü anlatıyordu.

Aynı deniz, sahilde bir oteli, restoranı, apartmanları ile birlikte kocaman bir caddeyi yutmuştu.

Kocaeli'nde yaşayan kardeşim ve babam evin içinde duvardan duvara savrulmuş, hiçbir yere tutunamamış, düşe kalka zifiri karanlıkta kendilerini sokağa atmayı başarmışlardı.

Yine Kocaeli'nde çöken çok katlı bir binada, yirmi iki akrabamızı birden yitirmiştik. Arama kurtarma çalışmalarına yardım eden dayım, yaşadığı acıdan sonra felç geçirmişti.

Türkiye'nin Marmara bölgesini vuran yüzyılın afeti, resmi rakamlara göre on sekiz bin, resmi olmayanlara göre kırk bin insanımızı feci bir şekilde aramızdan kopartmıştı.

Bizler şanslıydık, Almanya'da evimiz vardı, bu ortamdan çıkıp gidecektik.

Ama orada yaşayıp yakınlarını kaybedenler, evleri olmayanlar, sıcaktan ortalığı kaplayan ceset kokularını, enkazın altından gelen iniltileri, feryatları, susuzluğu, açlığı yaşayanlar... Korkudan bütün kışı çadırlarda, derme çatma prefabrik evlerde geçirenler bu travmayı nasıl atlatacaklardı?

Çocuklar bir daha nasıl güleceklerdi?

Ceset torbası dahi bulunamıyor, naaşlar battaniyelere, çarşafırlara sarılarak toplanıyordu.

Herkes birbirinin yarasını sarmaya çalışıyordu. Küslük, düşmanlık kalmamıştı.

O yaz Kocaeli'nden Sakarya'ya, Yalova'dan Çınarcık sahillerine kadar insanlar kıyameti yaşadılar.

Biz bu kadarını görüp Almanya'ya döndük. On yıllık birikimimiz gitmişti, maddi olarak sıfırlamıştık, evsiz kalmıştık, ama yaşıyorduk.

Tanrım bizlere, yavrularımızla birlikte ikinci bir hayat hediye etmişti.

Kaybettiğimiz komşularımızın acıları, kaybettiğimiz sitemiz... Yuvamız ... Orası bizim küçük Türkiye'mizdi. Vatanımızdı. Artık gidecek yerimiz, eğlenecek, dertlerimizi mutluluğumuzu paylaşacak o kocaman ailemiz yoktu. Dağılmıştık...

Çocuklarımız büyüyüp sitedeki ağabeyleri ile basketbol oynamayı düşlerken, yaşanan kırk beş saniyelik deprem, geleceğe dair bütün hayallerimizi, umutlarımızı yıkmış, yaşam sevincimizi çok uzun bir zaman için ruhumuzdan çalmıştı.

(Avrasya Akademi Çevrim İçi Kuray Hikâye Atölyesi, Ocak 2020)

EŞİMİN YÜZÜ

Sonbaharın kışa dönmeye başladığı günlerdi.

Tek odalı evimizi gaz sobası ile ısıtıyorduk. Uzun zamandır beklediğimiz misafirin gelmesi yakındı.

Eşim sabah erkenden nakliye şirketindeki işine gitmişti. Evde yalnızdım.

Hamileliğimin son haftasına girdiğimden olsa gerek, gecelerim huzursuz geçiyordu.

Bu sabah diğer sabahlardan farklıydı.

Sancım yoktu ama karnımda ağır bir baskı hissediyordum.

Ayağa kalktığımda kendiliğinden halıyı ıslatan su, yolunu gözlediğim işaret olmalıydı.

Evladımın doğum zamanı gelmişti.

Sevinçten, içimin birden pırpır ettiğini hissettim. Heyecanla kardeşimi arayarak, derhal hastaneye gitmemiz gerektiğini söyledim.

Dört yıldır evliydim ancak Almanya'nın yabancılar yasası, içinde bulunduğum hayat şartları, ilk bebeğimi dünyaya getirmeme izin vermemişti. Evet, ilk bebeğimi yasalar ve şartlar engellemişti.

Aslında evlilik teklifini kabul ettiğim gün konuşmuştuk; Almanya'da değil Türkiye'de yaşayacaktık. Bir türlü alışamadığım, sevemediğim bu ülkeden yuva kurarak geri dönecektim. Bu nedenle çok sevdiğim iç mimarlık eğitimimi dahi yarıda bırakmıştım.

Evlendikten birkaç ay sonra, yetiştiğim ortamı görmek, arkadaş çevremi tanımak için turist vizesi ile Almanya'ya gelen eşim, buraları çok beğendi. Temelli kalmak istediğini, burada daha mutlu yaşayacağımızı söyledi. Birbirimizi çok seviyorduk. Aynı ülkelerde yaşamak ikimize de zor geliyordu. Almanya'da kalması için elimden geleni yapacağıma söz verdim.

İçim burkularak Türkiye'ye dönme ve orada yaşama hayalimden vazgeçtim. Çünkü o, ailesinin bütün itirazlarına karşı koyarak benimle evlenmiş, tuttuğu elimi bırakmamıştı.

Küçük bir kasabada, mütevazı bir hayat yaşayan ailesine göre ben Almanya'da serbest yetişmişim. Ne kadar namuslu olabilirdim ki... Üniversite öğrencisi oğullarının aklını çelmişim. Hatta oğullarını kırk günlük tatilde baştan çıkarmış, evlenmeye razı etmişim.

O, bu sözlere hiç aldırış etmedi. Çünkü bana evlenme teklif eden ve teklifinde ısrar eden oydu. Ailesi onu benden uzaklaştırmaya çalıştıkça o bana yaklaştı.

Almanya'da kalma konusunda kararlıydı. Madem buraları sevmişti ve mutlu olacağımıza inanıyordu, bende yuvamızı kurmak için yasaları araştırıp gereğini yapmalıydım, söz vermişim.

O güne dek yabancılar yasası ile hiç sorun yaşamamıştım. Şimdi öğreniyordum ki Almanya'nın demokrasi ve insan haklarını gözeten yasaları, Türk gençleri ana vatanlarında yaşayan biri ile evlilik yaptıkları anda geçerliliğini yitiriyordu.

Zira bu çiftler ancak resmi nikâh tarihinin üzerinden üç yıl geçtikten sonra "Aile birleşim hakkı" kazanıyorlardı. Bekleme süresinden sonra nihayet Almanya'ya gelen eş, çalışma izni alabilmek için tekrar dört yıl devletten sosyal yardım almadan ve çalışmadan ülkede ikamet etmek zorundaydı.

Yeni evli bir çift için bu yasa, geleceklerini yedi yıl gecikmeyle kurmaları anlamına geliyordu. Bu tür etik dışı yasalarla engellenen Türk gençleri için Almanya'da yaşayan birisi ile evlenmekten başka çare kalmıyordu.

Hiç hesaba katmadığım bu durum karşısında benim yürüeyebileceğim iki yol vardı.

Türk vatandaşlığından izin alarak çıkıp Alman vatandaşlığı olabilirdim. (Çift vatandaşlık hakkı yoktu.) Bu sayede eşim de tüm vatandaşlık haklarına sahip olabilirdi. Ya da eşimin Türkiye'deki üniversite kaydını Almanya'ya alırdabilirdim. Bu durum da öğrenci vizesi ile ülkede bulunacak eşimin geçimini, devletten maddi yardım talep etmeden, çalışarak benim sağlamam gerekiyordu.

Ben gururlu bir Türk kızıydım. "Para için Alman olup, vatanıma ihanet etmeyeceğim. Çalışıp, eşime de kendime de bakacağım!" diyerek ilgili belgeyi imzaladım.

Birkaç ay sonra bir finans şirketinde tercüman olarak çalışmaya başladım. Rabbim yardım etmişti. Eşim yerel üniversitenin “İş idaresi” bölümüne başvuruda bulundu. Maddi olanaklarımızı zorlayarak başladığı dil kursuna da başarıyla devam ediyordu.

Tam işlerimiz rast gidiyor, hayatımız düzene girdi diyerek sevindiğimiz günlerde hamile olduğumu öğrendik. Zamansızdı. Büyüklerimizin dediğine göre, daha kendimiz çocuktuk. Eşim yirmi, ben on dokuz yaşındaydım. Olan olmuştu bir kere. Ben anne olacağım diye sevinirken her şey ters gitmeye başladı. Patronum, geçici bir süre için yapılmış olan iş akdimi, derhal sonlandırdı.

Çaresiz, yabancılar dairesine giderek durumu anlattım. Çalışma iznimin, eşime devredilmesini talep ettim. Elektrik teknisyeni, genç sağlıklı bir erkeğin, hamile eşinin yerine çalışması Alman devletini zarara uğratmazdı.

Eşimin öğrenci olduğu gerekçesi ile bu çözümü kabul etmeyen kurum “Bebeği aldıracaksınız veya kendi ülkenize geri döneceksiniz.” diyerek, bize ultimatoma verdi.

Sekiz evlat sahibi olan annem, “Ben bakarım kıymayın torunuma!” diye çok yalvardı ama boşuna. Babam tek başına çalışıyor, benden küçük altı kardeşime bakıyordu. Bir de bizim kiramız, geçimimiz eklenirse bu yükün altından kalkamazdı.

Birkaç ay önce, eşimin babasından gelen iş teklifini geri çevirmiş, Türkiye’ye dönmeyi kabul etmemişti. Şimdi “Bebeğimiz olacak, ocağına düştük!” demeye yüzümüz yoktu. Ayrıca beni gelini olarak görmeyen kayınvalidem, boşanmamızı bekliyordu. Bebek doğarsa, bana daha fazla düşman olacaktı. Dönemezdik.

Artık işsizdim, devletten sosyal yardım talep etmem yasaktı. Çalışmadığı için zor günler geçiren eşim “Bebeğimizi doğur, ülkemize dönelim.” de diyemiyordu. Allah korkusu içinde kıvrıyor, kimselere derdimi söyleyemiyordum.

Doğrunun ne olduğunu bilemeden, içinde bulunduğum şartların ağırlığı altında ezile ezile gittim, hamileliğimi sonlandırdım.

Eşimle ben, günlerce birbirimizin yüzüne bakamadık. Yaşadığım travma beni fazlasıyla etkilemişti.

Yıllar sonra eşimin çalışma müsaadesi ve devamlı bir işi oldu. Artık evlat sahibi olmamızı şartlar ve yasalar engelleyemezdi. Biz, aylardır bu büyük güne hazırlanmıştık.

Kardeşimle sabah erkenden gittiğimiz hastanede, oğlum, yeni günün ilk dakikasında maviş bakan gözlerini bu dünyaya açtı.

İşyerinden izin alıp gelen ve saatlerce başımda bekleyen, sancılarımı hafifletemediği için gözyaşı döken eşimin, oğlumuzu gördüğü ilk an tepkisi müthişti. Ağlamıyor gülüyordu. Sanki yerde değil, uçuyordu. “Aman Allah’ım, bebeğimiz benim yüzümle doğdu, benim yüzümle doğdu!” diyordu.

Gerçektir. Oğlumuz babasının yüzüyle doğmuştu.

Tüm acılar, korkular, sıkıntılar artık çok uzaklardaydı. Tanrım bize dünya güzeli, sağlıklı bir evlat vermişti. Bu defa gözlerimizdeki yaşlar: sevinçten, mutluluktan, şükürdendi...

(Avrasya Akademi Çevrim İçi Kuray Hikâye Atölyesi, Şubat 2020)

AİLE BAĞLARI

Almanya'da okulların yaz tatiline girdiği sıcak ağustos ayının ortalarındaydık. Annem iki küçük kardeşimle birlikte hasta anneannemi görmeye Türkiye'ye gitmişti. Babam çalışıyordu. Günlük işlerimizi bitirmiş evimizin önünde diğer dört kardeşimle vakit geçiriyorduk.

Bir araba geldi, sokak kenarına park etti. İçinden, daha önce görmediğim orta yaşlarda bir kadınla bir erkek inerek yanımıza geldiler. Karı koca olmalıydılar.

“Sen Tomris’sin, değil mi?” dedi kadın bana.

“Evet.” dedim.

“Annen evde mi?”

“Hayır, annem Türkiye’de.”

“Baban?”

“Babam işe gitti, çalışıyor.”

“Olsun, o zaman önce seninle konuşalım. Sen bizi tanımazsın ama biz anneni ve babanı iyi tanırız. Seni de öyle. Yakın bir aile dostumuzun kardeşi turist olarak buraya geldi, evlenip kalmak için temiz bir aile kızı arıyor. Aklımıza sen geldin kızım. Ne dersin?”

“Ben meslek okuluna devam ediyorum. O yüzden evlenmeyi düşünmüyorum.” dedim.

“İstersen babanla bir konuş, müsaade ederse sizi tanıştıralım. Oğlumuz İstanbullu, aydın ve modern bir ailenin çocuğu. Okuluna devam edersen, sana engel olmaz, hatta yardımcı olurlar. Belki senin de aklına yatar ve genci beğenirsin. Annen Türkiye’den dönünce de ailenle tanışıp konuşurlar.”

Tanımadığım ama sempatik, güler yüzlü karı koca vedalaşıp gittiler.

Doğrusu şaşkındım. Bir yandan da gururum okşanmıştı. Temiz bir aile kızı ararken, akıllarına ben gelmiştim. Bu güzeldi. Evet, öyleydim ben. Aileme ve milli değerlerime çok bağlıydım. Annemi ve babamı gururlandırarak, başlarını öne eğdirmeden yaşamayı, mesleğimi edindikten sonra da mutlu bir yuva kurmayı çok istiyordum.

Ne var ki Almanya’da yetişen Türk ve Müslüman genç kızlar için ahlak değerlerimize sadık kalmak, hiç de kolay değildi. Okul ve iş hayatında başarılı olabilmek için mutlaka Alman toplumuna uyum sağlamak gerekiyordu. Her iki toplum da kendine uyum sağlamayanı dışlıyordu. İki kültür arasında dengeli ve aklımda diyerek yaşamak kaderimizdi.

Okulda, mahallede arkadaşlık yaptığımız Alman kızlarının bizlere göre çok farklı hayatları vardı. Onların ev işleri yapmak, kardeşlerine bakmak gibi görevleri yoktu.

Okul eğitimi, spor ve müzik faaliyetleri dışında istedikleri gibi gezmekte serbesttiler. Kıyafetlerine kimse karışmazdı. Düzenli haftalık harçlıkları vardı. Evlilik öncesi farklı erkeklerle arkadaşlık yapmaları, nikahsız birliktelik yaşamaları, aileleri tarafından doğal karşılanıyordu.

Bizim için bu tarz davranışlar asla kabul edilemezdi.

Kardeş kadar yakın olduğum biri Türk, diğeri Sicilyalı iki arkadaşımın bu yüzden yollarımız ayrılmıştı. Ben beyaz gelinlik içinde evlenme hayalleri kurarken, onlar masumiyetlerini çoktan kaybetmişlerdi. İzmirli olan Nesrin’in babası yoktu. Annesi, açık sarıya boyanmış saçları, dekolte kıyafetleri ve erkeklere karşı olan rahat tavırları ile hakkında çok da iyi konuşulmayan, sert mizaçlı bir kadındı.

Okulda başarısız olan Nesrin meslek eğitimine başlamamış, Yugoslav bir gençle nikâhsız, hem de annesinin evinde, dost hayatı yaşıyordu. Bunu duyan ve çok kızan babam bir gün “Kızıma kötü örnek oluyorsun, bir daha bu eve gelirsen bacaklarını kırarım!” diye bağırarak Nesrin’i evimizden kovmuştu.

Sicilyalı arkadaşımın ailesi de benimki gibi sert ahlak kurallarına sahipti.

Fakat evlenmek istediği sevgilisi tarafından terk edilip kalbi kırıldıktan sonra, zaaflarına yenilmiş, gizlice bir arkadaşımın kocası ile birlikte olup ailesinin katı ahlak değerlerine ihanet etmişti. Ben ise çok sevdiğim meslek eğitimime odaklanmış, ikisiyle de ilişkiyi tamamen kesmiştim.

Bu konuda annemi ve babamı üzmemeye kararlıyım ama ben de gençtim, etrafımda sevdiği ile el ele tutuşarak gezen okul ve iş arkadaşlarıma gıpta ediyordum. Benim de duygularım vardı. Ama bu tarz duygular, gece arkadaşlarla diskoteklere dans etmeye gitmek gibi hevesler, bana yasaktı.

Ailelerinin başıboş bıraktığı bazı Türk kızları kaçamaklar yapıp bu yasakları delerken, ben ailemin adına leke sürmemek için, böyle eğlencelerden uzak duruyordum. Belki de bu genç adam, ailemi üzmeden alınımın akı ile evlenerek, daha serbest olduğum mutlu yuvamı kurmam için Tanrı tarafından sunulan bir lütuftu.

Akşam işten geldiği gibi heyecan ve korkuyla konuyu babama açtım. Bana karşı annemden daha yumuşaktı. Hâlden anlar, annemin yasakladıklarına o müsaade ederdi. Almanya'ya gelmeden önce tiyatro, sinema ve doğa tutkunu, evlatlarının sevdalısı, müthiş romantik ve karısına âşık bir adamdı.

Lokantası iflas ettikten sonra, bir inşaat şirketinde çalışmak üzere Almanya'ya gelmesi ile o mutlu adam yok olmuştu. Dini inançları, örf ve âdetleri ile bağdaşmayan bir hayat anlayışının hâkim olduğu bu ülke de babacığımın hayat sevinci uçup gitmişti. Ruhunu besleyen sanat faaliyetlerini, arkadaş çevresini ve çok önemseddiği serbest çalışma hayatını kaybetmesi, onu içine kapalı sert ve umutsuz bir adama dönüştürmüştü.

Küçük kardeşlerime karşı, ben çok şanslıyım. Babamın göğsünde taşıdığı pırlanta kalbini, neşeli hâllerini Türkiye'deyken görmüş, sevecen bir babanın evladı olmanın keyfini doyasıya yaşamıştım. Onlar ise gurbetin değiştirdiği, bambaşka bir adamı baba olarak tanıdılar.

Yalan söylemediğim sürece babamla her şeyi açık konuşabilirdim. Hoşgörüsü, sevgiye saygısı, ileri görüşlü kişiliği zarar görmemiş, değişmemiştir.

“Evleneceğin kişiyi kendin seçeceksin çünkü senin hayat arkadaşın olacak, benim değil!” demişti bir gün bana.

Yine şaşırtmadı babacığım beni: “Madem istiyorsun, ben sana güveniyorum kızım!

Benden müsaade, gezip dolaşın birbirinizi tanıyın. Şayet bu genç senin için doğru insansa, evlenip yuvanı kurarsın yavrum.” dediğinde dünyalar benim olmuştu.

Kim bilir belki Tanrım bana ve aileme hepimizi mutlu edecek bir hediye hazırlamıştı.

(Avrasya Akademi Çevrim İçi Kuray Hikâye Atölyesi, Mart 2020)

SEVGİ

Bugün uzun zamandır sıkıntı çektiğim romatizma ağrılarım arttığı için aile doktorumuza gitmişim.

Yazılan ilaçlarımı almak üzere eczaneye geldiğimde önümde uzun bir kuyruk vardı. Sıralardan birine girerek beklemeye başladım. Çocukluğumdan beri, böyle anlamsız bekleme sürelerini insanları izleyerek değerlendirmekten zevk alırım. Herkesin bu sıkıcı bekleme sürelerini geçirme tarzı farklıydı. Bu da bana ilginç geliyordu.

Müşterilerin çoğu anlamsız, donuk gözlerle önlerine bakan Almanlardı. Sadece bir anne elini tuttuğu küçük oğlunu konuşarak meşgul etmeye çalışıyordu. Çocuklar için bu durum hiç çekilmezdi.

Yan sırada çikolata tenli, güneş sarısı kısa etekliğinin altından çelimsiz bacakları görünen, kırmızı ojeli minik elleriyle dedesinin eline sarılmış kız çocuğu dikkatimi çekti. Ürkek bakışlarla etrafı süzen boncuk karası gözleri ağlamaktan kızarmıştı. Beline kadar uzanan siyah saçları at kuyruğu şeklinde örülmüş, payetli gece mavisini tacı altına düşen kâküllerini süslüyordu. Dedesinin bembeyaz, göğsüne kadar uzanan sakalları, başında Hint türbanı, gözlerinde marketten alınmış bir okuma gözlüğü vardı. Klasik, canlı rengârenk Hint kıyafetli dede ile torunu, gri yağmurlu bir günü renklendiren ilkbahar çiçekleri gibi, eczanede göze çarpıyorlardı.

Etraftaki insanların gizli gizli bu ikiliye fırlattıkları bakışları hiç güzel değildi. Bana kendi küçüklüğümü hatırlatan bu sahneden ziyadesiyle rahatsız olmuşum. Bu minik yavru Almanya'da yaşayacaklarından bihaberdi.

Nihayet sıra onlara geldi. Dede Almanca bilmiyordu. Cam tezgâhın arkasında duran eczacıya doğru eğilerek kısık sesle İngilizce bir şeyler söyledi. Eczacı kadın yüksek sesle “Ne? Ne diyorsunuz bayım sizi anlamıyorum!” dedi. Dede kafasını sallayarak önce kendi kendine bir şeyler mırıldandı. Sonra elini tutan torununu kolundan tezgâha doğru çekerek, tişörtünün uzun kolunu yukarı kaydırıldı. Minik yavrunun davul gibi şiş kolunda mikrop kapmış bir yara vardı. Bu bir sinek ısırığı veya arı sokması olmalıydı. Çocuk ısırılan bölgeyi kaşıyarak yara yapmıştı.

Eczacı, dilini anlamayan dedeyle inatla Almanca konuşmaya devam ederek “Bu yara iltihap olmuş, doktora gitmeniz lazım, ben ilaç veremem.” dedi.

Yaşlı dede, çaresiz yardım bekleyen gözlerle etrafında duran insanlara baktı. Kimsenin gıkı çıkmıyordu. Herkes boş bakan gözlerle olanları seyrediyordu. İşin kötü yanı ben de İngilizce bilmiyordum.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.